

Kakkerlakken bestrijden tussen levende have

Kakkerlakken bestrijden is een zaak voor beroepsmensen. Het vraagt om een bewerkelijke en intensieve actie die om een zorgvuldige voorbereiding vraagt. Wanneer dat in een dierenspecialzaak plaatsvindt, moet op de noodzakelijke organisatie en voorbereiding nog een schepje extra worden gedaan. Daar lijkt de bestrijding soms op spitsroeden lopen. Immers, vanwege de kwetsbare gezondheid van de aanwezige huisdieren is grote voorzichtigheid geboden.

DUITSE KAKKERLAK

De meest voorkomende kakkerlak in Nederland is de duitse kakkerlak (*Blattella germanica* L.). Een volwassen duitse kakkerlak is 1,1 tot 1,5 cm lang, verspreidt een onaangename geur via een rugklier en is gevleugeld. Vliegen doen ze zelden; alleen bij een zeer hoge luchttemperatuur. De kleur is strogeel tot lichtbruin met twee zwarte lengtestrepen op het borstschild.

Kakkerlakken zijn lichtschiuw, ze gaan 's nachts op voedseltocht uit. Ze houden van warmte en vocht en leven van plantaardig en dierlijk afval, ook van dode dieren en uitwerpselen. Als gevolg daarvan kunnen zij dragers zijn van bacteriën en mijten en kunnen ze ziekten overbrengen.

Hun belangrijkste zintuigen zijn de lange, dunne en zeer beweeglijke antennes waarmee ze onophoudelijk hun omgeving aftasten. In de poten bevindt zich een orgaan dat reageert op trillingen. Daardoor zijn kakkerlakken erg gevoelig voor activiteiten waardoor trillingen ontstaan; ze zoeken dan andere schuilplaatsen op.

DIERENSPECIALZAAK

Dat dierenspecialzaken worden geconfronteerd met kakkerlakken is niet zo verwonderlijk en heeft weinig te maken met gebrek aan hygiëne en kwaliteitszorg. De kakkerlakken arriveren doorgaans als verstekelingen in zendingen diervoeders, of met tropische vissen en vogels, vaak gekweekt in een warme, vochtrijke omgeving en dus een ideale plek

voor kakkerlakken om zich te ontwikkelen. Ook in gebruik zijnde aquaria horen bij de risicogroepen. De vleugellose larven hebben ongeveer 1,5 maand nodig om volwassen te worden, maar bij temperaturen lager dan 25°C kan dat langer duren. Het kan heel goed dat bij de ontvangstcontrole geen kakkerlakken worden ontdekt, terwijl ze er wel zijn. Volwassen duitse kakkerlakken worden niet ouder dan 6 maanden.

BESTRIJDINGSMETHODEN

Bij bestrijding van kakkerlakken in een dierenpeciaalzaak heeft -gezien de levende have- het gebruik van dozen met lokaas op basis van hydramethylnon de voorkeur. De kakkerlak bezoekt de doos en neemt het insecticide op door de monddelen; het insecticide verstoort voorgoed de energiehuishouding van de kakkerlak die dit niet overleeft. Lokaas werkt alleen als er geen smakelijker gerechten in de buurt zijn, bijvoorbeeld gemorst visvoer. De ruimte moet voorafgaand aan de bestrijding dus zeer grondig worden schoongemaakt. Helaas kan de inzet van lokdozen ontoereikend zijn als er veel (moeilijk te traceren) schuilplaatsen zijn. In dat geval zal moeten worden uitgeweken naar een chemische bestrijding.

Waarschuwing

Bestrijden met een vloeibare insecticide is niet alleen dodelijk voor kakkerlakken, vlooiën en vliegen. Mensen en huisdieren mogen op het moment van de bestrijding niet in de ruimte aanwezig zijn.

Aquaria zijn een geval apart. Insecticiden, en lokdozen trouwens ook, zijn giftig voor vissen en andere waterorganismen. Aquaria moeten tijdens de bestrijdingsactie zeer nauwgezet worden afgedekt en ook de luchtpomp moet uit.

Vloeibare middelen, met als basis cyfluthrin of deltamethrin, zijn schadelijk bij inademing van de spuitnevel en bij opname door de mond. Diervoeder mag er beslist niet mee in contact komen en de chemische middelen mogen alleen onder lage druk en met een grove druppel worden toegepast. Van groot belang is dat alle schuilplaatsen van de kakkerlakken (denk aan naden en kieren) behandeld worden. Omdat een zekere werkingsduur gewenst is, dient men bij het schoonmaken de behandelde plaatsen zoveel mogelijk over te slaan. Het gebruik van dergelijke giftige insecticiden vereist na de actie een grondige en langdurige ventilatie. Zes tot acht weken na de eerste behandeling hoort een controle te worden uitgevoerd. ■

AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Nooit spuiten indien voeders in de winkel opgestapeld staan
- ▶ Winkel eerst uitruimen
- ▶ Winkelvloer en schappen van tevoren grondig schoonmaken
- ▶ Luchtpomp in aquaria uitzetten
- ▶ Grondig en langdurig ventileren na afloop
- ▶ Blijf alert op schuilplaatsen